

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет сценічного мистецтва
Кафедра режисури

**Силабус
навчальної дисципліни**

«ІСТОРІЯ ТЕАТРУ»

**ЗМІСТОВІ СКЛАДОВІ ДИСЦИПЛІНИ:
«ІСТОРІЯ СВІТОВОГО ТЕАТРУ», «ІСТОРІЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ»**

галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

спеціальність – 026 «Сценічне мистецтво»

освітньо-професійна програма – «Акторське мистецтво драматичного театру та кіно»

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Харків, 2024

Розробники:

-складової «Історія світового театру»:

кандидат мистецтвознавства, доцент

Світлана ШУМАКОВА:

-складової «Історія українського театру»:

кандидат мистецтвознавства, старший викладач

Ольга ЛАЧКО

Мова навчання – українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри режисури

Протокол № 2 від 28 серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри режисури Ольга ЛАЧКО

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри режисури

Протокол № 6 від 13 листопада 2024 р.

Завідувач кафедри режисури Ольга ЛАЧКО

Силабус затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва ХДАК

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва ХДАК

Протокол № 4 від 28 листопада 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

ЗМІСТОВНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЇ СВІТОВОГО ТЕАТРУ»

Назва дисципліни	ІСТОРІЯ ТЕАТРУ (складова дисципліни з історії світового театру)
Викладач	Шумакова Світлана Миколаївна
Контактні дані викладача (E-mail)	svitlana_shumakova@xdak.ukr.education svetlana-klr@ukr.net +38 098 84 11 73
Інформація про консультації	Консультації надаються за потребою здобувача вищої освіти
Логіка вивчення курсу	Пререквізити: Дисципліни, які мають бути вивчені раніше курсу: «Історія української культури», «Історія костюму» тощо. Постреквізити: Набуті знання та уміння можуть бути використані при вивченні дисциплін «Історія світової художньої культури» та при підготовці творчого проєкту.

АНОТАЦІЯ

Змістовна складова навчальної дисципліни «Історія театру», що торкається історії розвитку світового театру, постає базовим елементом фахової підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-професійної програми «Акторське мистецтво драматичного театру та кіно», першого (бакалаврського) освітнього рівня.

Здобувачі вищої освіти, опановуючи курс «Історія театру», мають скласти уяву про культуротворчий потенціал, ключові явища й постаті світової театральної історії, шедеври драматургії, опанувати понятійно-категоріальним апаратом і мовою сценічного мистецтва.

МЕТА

Мета – розкрити розуміння феномена театру як виду мистецтва, що займає неминусе історично придбане місце в системі світової художньої культури; означити джерела генези та історичну ретроспекцію й перспективу еволюції театрального мистецтва різних епох і країн в контексті

ЗМІСТОВНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ»

Назва дисципліни	ІСТОРІЯ ТЕАТРУ (складова дисципліни з історії українського театру)
Викладач	 Лачко Ольга Юріївна https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/sm/r/lachko.html
Контактні дані викладача (роб. тел., емейл)	Лачко О.Ю. olha_lachko@xdak.ukr.education ef-festival@ukr.net 0979521471
Інформація про консультації / дні занять	код курсу в Classroom: wv6vsz2 середа – 11.40, а також у зручний для здобувачів час за узгодженням з викладачем.
Логіка вивчення курсу	Пререквізити: Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: «Історія української культури», «Історія костюму», «Майстерність актора», «Філософія». Постреквізити: Знання з теоретичних основ історії українського театру полегшують засвоєння дисциплін: «Історія світової художньої культури», крім того, знання можуть бути використані для при створенні (бакалаврського) творчого проєкту.

АНОТАЦІЯ

Змістовна складова, що торкається історії українського театру, є спрямованою на теоретичну підготовку бакалаврів для подальшої самореалізації в галузі професійної діяльності. Курс є дисципліною театральньо-культурологічної спрямованості й розглядає витoki національного театрального мистецтва, його зв'язок з соціокультурними явищами епохи, аналізує роль театру в житті людей. Дана складова дисципліна має важливе значення для формування професійного становлення, інтелектуального та художньо-творчого розвитку майбутнього фахівця в галузі сценічного мистецтва. Вона окликана сприяти прагненню до професійної самореалізації, а також умінню застосовувати теоретичні знання в організації проведення шоупроектів.

МЕТА

Мета – поглибити наукову та практичну підготовку фахівців театральної сфери, розглянути історію світового театру в контексті культурно-історичних процесів. Вивчення основних етапів розвитку театрального мистецтва, теоретичних основ щодо формування самобутніх

жанрів драматургії, мистецьких пошуків видатних режисерів ХХ ст., становлення акторського мистецтва тощо.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.

СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.

СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

СК10. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.

СК12. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефаківцям.

СК13. Здатність розробляти і реалізовувати просвітницькі проекти з метою популяризації сценічного мистецтва в широких верствах суспільства, в тому числі і з використанням можливостей театральної преси, телебачення

СК14. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

СК15. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР 01. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.

ПР 02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.

ПР 04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПР 09. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПР 11. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.

ПР 13. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, кіно, літератури, образотворчого мистецтва, музики; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.

ПР 14. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного мистецького і культурного життя.

ПР 15. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько-художнього процесу.

ПР 21. Презентувати результати професійної діяльності та проектів у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	вибіркова/основна компонента
Формат курсу	3-й рік, 5-6-й семестри
Обсяг курсу	За навчальним планом (відповідно до робочого навчального плану поточного навчального року):
	кількість кредитів – 6/3;
	загальна кількість годин – 180/90;
	лекційних – 48/24;
	семінарських – 12/6;
	самостійної роботи – 120/60;
Технічне і програмне забезпечення / обладнання	Переносна мультимедійна система: Проектор ViewSonic VS13870 2015 р. Колонки Sven BF21R 2015 р. Переносний екран. Ноутбук Lenovo ThinkPad T480S (введення у експлуатацію – 2022 р.). Програмне забезпечення: Firefox 130.0.1, Chrome 129.0.6668.70/71, Libre Office 24.8.2, Open Office 4.1.15, PDF XChange Viewer 10, 7-zip 23-01, Zoom 6.2.0 (не потребує ліцензування). Проектор мультимедійний Ben QMX808 ST, інтерактивна дошка Tecno WC (введення у експлуатацію – 2020 р.). Windows 10, Google Workspace for Education
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: лекції / семінарські заняття Методи навчання: проблемний (проблемно-пошуковий) метод; вербальний метод; інтерактивні методи (метод проектів)
Поточний контроль	Усне опитування (за матеріалами лекцій та самостійної роботи). Тематична доповідь, підготовлена здобувачем освіти до семінарського заняття /колоквіуму; робота в академгрупі на семінарському занятті /колоквіумі; робота в рамках тематично-проблемної дискусії. Робота за темам (підготовка презентації; письмові роботи (реферат /есе)); виконання завдань самостійної роботи (опрацювання фахової літератури та інтернет-джерел)
Підсумковий контроль	Екзамен

<p>Політика курсу*</p>	<p>Умовами опанування навчальної дисципліни: «Історія театру», яка торкається історії розвитку світового театру є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● систематичне виконання усіх поставлених завдань; ● дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); ● дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html); «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); ● запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf ● невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) ● визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf
-------------------------------	---

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістова складова навчальної дисципліни

«Історія світового театру»

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	очна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	сем.	п.	інд.	с.р.		л.	сем.	п.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Театральне мистецтво від витоків до кінця середньовіччя												
Тема 1. Вступ. Походження театру	15	4	1				10					

Тема 2. Античний театр	15	4	1			10						
Тема 3. Середньовічний театр	15	4	1			10						
Разом за розділом 1	45	12	3			30						
Розділ 2. Становлення професійного театру												
Тема 4. Театр епохи Відродження	15	4	1			10						
Тема 5. Театр доби Класицизму	15	4	1			10						
Тема 6. Театр Просвітництва XVIII ст.	15	4	1			10						
Разом за розділом 2	45	12	3			30						

Розділ 3. Театральне мистецтво XIX ст.												
Тема 7. Театр першої половини XIX ст.	15	4	1			10						
Тема 8. Театр другої половини XIX ст.	15	4	1			10						
Тема 9. Театр кінця XIX – початку XX ст.: течії татенденції	15	4	1			10						
Разом за розділом 3	45	12	3			30						
Розділ 4. Театральне мистецтво XX–XXI ст.												
Тема 10. Театр перших двох третин XX ст.	15	4	1			10						
Тема 11. Театр кінця XX – початку XXI ст.	15	4	1			10						
Тема 12. Сучасний театральний процес	15	4	1			10						
Разом за розділом 4	45	12	3			30						
Усього годин	180	48	12			120						

**Змістовна складова навчальної дисципліни
«Історія українського театру»**

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						усього	заочна				
	усього	у тому числі						усього	У тому числі			
		л	п	с	ін д	с.р .	л		п	с	інд	С.р.
1	2	3	4	5	6	7						
Розділ 1. Стародавній український театр												
Тема 1. Джерела театру в Україні	5	2	-	-	-	3						
Тема 2. Шкільний театр. Вертеп	5	2	-	-	-	3						
Тема 3. Магнатські та аматорські театри. Перші приватні антрепризи	9	2	-	-	-	3						
Разом за розділом	17	6				9						
Розділ 2. Становлення професійного театру												

Тема 4. Розвиток театрального мистецтва в Україні початку XIX ст.	5	2	-	-	-	3								
Тема 5. Театр корифеїв (друга половина XIX ст.)	5	1	-	-	-	4								
Тема 6. Театральний рух на західноукраїнських землях другої половини XIX ст.	7	2	-	-	-	5								
Разом за розділом	17	5				12								
Розділ 3. Основні тенденції розвитку українського театру початку XX ст.														
Тема 7. «Нова доба» української драматургії	3	1	-	-	-	2								
Тема 8. Стационарний театр М. Садовського в Києві (1909 – 1919 рр.)	3	1	-	-	-	2								
Тема 9. Нові тенденції в театрі товариства «Руська бесіда» (1905-1918 рр.) і театральний рух на західноукраїнських землях	3	1	-	-	-	2								
Тема 10. Молодий театр (1916 – 1917 рр.)	3	1	-	-	-	2								
Тема 11. Український драматичний театр періоду національних урядів (1917-1920 рр.)	3	1	-	-	-	2								
Тема 12. Акторське мистецтво і театральна освіта початку XX ст.	9	1	-	2	-	6								
Разом за розділом	24	6		2		16								
Розділ 4. Український театр радянської доби														
Тема 13. Українське театральне відродження (1920 – початку 1930 рр.)	10	2	-	2	-	6								
Тема 14. Розвиток вітчизняного театру в умовах тоталітаризму (кінець 1930 – 1950-і рр.)	10	2	-	2	-	6								
Разом за розділом	20	4		4		12								
Розділ 5. Український театр другої половини XX ст.														
Тема 15. Театральний процес в Україні 1960 - початку 1980 рр.	2	1	-	-	-	3								
Тема 16. Вітчизняне театральне мистецтво на сучасному етапі	10	2	-	-	-	8								
Разом за розділом	12	3				11								
Усього годин	90	24	-	6	-	60								

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Складова «Історія світового театру»

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на семінарських заняттях — 30 балів (6 семінарів по 5 балів);

Самостійна робота — 30 балів (за 12 тем).

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю — 60.

Іспит — 40 балів.

Усього — 100 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточна успішність												Іспит	Усього
Розділ 1			Розділ 2			Розділ 3			Розділ 4				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

Складова «Історія українського театру»

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на семінарських заняттях — 30 балів (три семінари по 10 балів);

Самостійна робота — 30 балів (за 16 тем).

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю — 60.

Іспит — 40 балів.

Усього — 100 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

підрахунок балів по темах робимо наступним алгоритмом:

на тему – сума балів за формами роботи + самостійна робота

Поточна успішність																Іспит	Усього
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16		
2	3	2	2	2	3	3	2	3	2	2	10	10	10	2	2	40	100

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДАК.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Складова «Історія світового театру»

Назва	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література (бібліографічний опис або за нумерацією відповідно до списку)	Кількість балів, які може отримати здобувач
Тема 1. Проблематика походження театру і драми: культ Діоніса	1. Феномен театру в контексті цивілізаційних змін. 2. Генеза театрально-видовищного процесу. 3. Релігійно-міфологічні уявлення як витоки сценічної культури. Релігійно-естетичний синкретизм. 4. Святково-ритуальні форми як підґрунтя й символічні початки виникнення давньогрецької драми. Культ Діоніса.	1, 4, 7, 11	2,5
Тема 2. Антична драматургія	1. Виникнення та еволюція жанрів античної драматургії. 2. Аристотель про трагедію. 3. Основні жанри давньогрецької та давньоримської драматургії. 4. Принципи сценічного втілення творів. 5. Видатні античні (давньогрецькі і давньоримські) драматурги.	2, 4	2,5
Тема 3.	1. Естетико-філософські принципи	4, 7, 8, 12	2,5

Два виміри еволюції середньовічного театру	<p>середньовічного театру.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Дві паралелі розвитку театру середньовіччя. 3. Творчість середньовічних гістріонів, вагантів, мінестрелей, скоморохів. 4. Літургійна та напівлітургійна драма. 5. Містерія. 6. Міракль. 7. Мораліте. 8. Фарс. 9. Східнослов'янські мандрівні лицедії. Скоморохи. 		
<p>Тема 4. Театр доби Відродження – якісний прорив в розвитку сценічного мистецтва</p> <p>/ Драматургія В. Шекспіра</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відродження – якісно новий етап в історії західноєвропейської культури. 2. Зміни всіх аспектів театрального життя: поява нових форм, жанрів, театральних професій; видозміна самих принципів театрального мистецтва. 3. Архітектура, що відклала відбиток на розвиток мистецтва театру: поряд з античними театрами з'являються нові, які переосмислюють театральний простір, поєднуючи сцену і глядацьку залу. 4. Використання по-новому музики, світла, декорацій, що призвело до становлення бурхливого розвитку нової театральної форми – класичної опери. 5. Знайдення нових видовищні форм та розвиток в двох напрямках: ренесансної «вченої комедії» і народної комедії-імпровізації – «комедії дель арте». 	4, 8, 9	2,5
Тема 5. Естетичні концепції театрів бароко і класицизму	<ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальний вимір театру бароко та канонічність класицистичного мистецтва театру. 2. Художні принципи театру бароко. 3. Французький театр епохи Людовика XIV. 4. Естетика французького класицизму. 5. Н. Буало – теоретик класицистичного канону. 6. Ж.-Б. Мольєр – творець жанру «високої комедії». 	4, 8, 9	2,5
Тема 6. Особливості	1. Виникнення реформи акторського мистецтва, що відбулась у театрі доби	4, 8, 9	2,5

<p>акторського мистецтва епохи Просвітництва</p>	<p>Просвітництва. 2. Д. Гаррік – провідний актор англійської сцени та його реформи. 3. «Парадокс про актора» Д. Дідро – найважливіший трактат про акторське мистецтво. 4. Акторське мистецтво в Німеччині (Нейбер, Екгоф, Шредер). 5. Веймарська акторська школа (та режисерська діяльність Гете).</p>		
<p>Тема 7. Специфіка сценічної практики ХІХ ст. та акторське мистецтво</p>	<p>1. Романтизм як прогресивне спрямування, що тяжіє до встановлення більш тісного зв'язку акторського мистецтва з соціально-культурними настроями епохи. Романтичний герой у гострому конфлікті із суспільством. 2. Зміна акторського виконавства: виразна міміка та жест, емоційність, поглиблена думка. 3. Звільнення романтизмом акторської гри від канонів класицизму як підготовка підґрунтя розвитку реалізму на сцені. 4. Особливості реалістичного методу акторського виконання. 5. Провідні акторські школи. 6. Акторська школа «театру удавання» Франції (Е. Го, Ж. Муне-Сюлі, С. Бернар, Коклен-старший). 7. Великі італійські трагіки – А. Рісторі, Е. Россі, Т. Сальвіні, Е. Дузе.</p>	<p>1, 4, 11, 15,16, 18</p>	<p>2,5</p>
<p>Тема 8. «Нова драма» кінця ХІХ – початку ХХ ст.</p>	<p>1. Основні течії та тенденції драматургії кінця ХІХ – поч. ХХ ст. 2. Проблеми сценічного втілення нової драматургії. 3. Термін «Нова драма». 4. Нові теми та герої, що з'являються у драматургії.</p>	<p>4, 5, 9, 10, 14</p>	<p>2,5</p>
<p>Тема 9. Принципи постановочної режисури у творчості провідних європейських режисерів</p>	<p>1. Загальна характеристика періоду. Нові тенденції в художній культурі. 2. Подолання розриву між театральним репертуаром та великою літературою, оволодіння західноєвропейською драматургією методом критичного реалізму.</p>	<p>4, 5, 14</p>	<p>2,5</p>
<p>Тема 10.</p>	<p>1. Виникнення поняття «театр</p>	<p>4, 5, 10, 11,</p>	<p>2,5</p>

Театр абсурду	абсурду» і що воно означає? 2. Особливості драматургії театру абсурду. 3. Е. Йонеско, С. Беккет, Г. Пінтер, С. Мрожек та ін. 4. Проблеми сценічного втілення драматургії абсурду. 5. Антонен Арто – теоретик та практик театрального авангарду.	14, 15	
Тема 11. Постмодернізм: еволюція законів драми в новітніх стилізованих течіях.	1. Прояв філософії постмодернізму, в основі якого лежить специфічна парадигмальна установка на сприйняття: – світу як хаосу; – іронії над навколишнім світом і самим собою як засобу рятування від вульгарності і виправдання споконвічної вторинності. 2. Риси постмодернізму. 3. Постдраматичний театр.	6, 13, 17, 18	2,5
Тема 12. Сучасний театральний процес.	1. Використання готових форм як основоположна ознака стилю – звернення до готового, минулого, що відбулося з метою заповнити недолік власного змісту. 2. Відступ від публічності в елітарність, що пов'язано з невідповідністю домінування художнього стилю вимогам масового глядача – постмодерністський театр відступає на невеликі імпровізовані майданчики, а спектакль перетворюється в інсталяцію. 3. Живий відгук на швидкий розвиток технологій, які знаходять своє місце на сцені в якості сценічних образів. 4. Принциповий розрив з традиціями.	3, 6, 13, 17, 18	2,5

Складова «Історія українського театру»

НАЗВА	Хід виконання роботи	Рекомендована література (повний бібліографічний опис або за нумерацією відповідно до розділу 13)	Кількість балів, які може отримати здобувач
Тема 12. Тема: «Акторське мистецтво і театральна освіта початку ХХ ст.»	1. Осмислення творчості І. Мар'яненко і його «товариство українських акторів» 2. Визначення акторського методу «універсального перевтілення» К. Рубчаків	1, 2, 7, 13, 18, 24	10

	<p>3. Дослідження режисерської і акторської спадщини Й. Стадника</p> <p>4. Осмислення творчості П. Самійленко і її роботи з Л. Курбасом</p> <p>5. Визначення акторського спадку О. Добровольської та Р. Нецадименко.</p>		
Тема 13. «Українське театральне відродження (1920 – початок 1930-х рр.)»	<p>1. Осмислення новаторських пошуків в режисурі Леся Курбаса</p> <p>2. Визначення специфіки роботи акторів-«бререзильців»</p> <p>3. Дослідження режисерської творчості Г. Юри, М. Терещенка, В. Василька і Б. Романицького</p> <p>4. Дослідження «українського відродження» у драматургії М. Куліша</p> <p>5. Осмислення творчості вітчизняних драматургів в еміграції і театральний рух української діаспори.</p>	6, 10, 12, 13, 22	10
Тема 14. «Розвиток вітчизняного театру в умовах тоталітаризму (кінець 1930 – 1950-ті рр.)»	<p>1. Осмислення періоду існування українського театру в умовах глибинної цензури і ствердження методу соцреалізму як єдиного загальноновизнаного: політичні репресії, арешти і реорганізація театральних колективів.</p> <p>2. Визначення театального процесу післявоєнних років: повернення з евакуації театральних колективів, створення нових театрів та реформування вже існуючих колективів.</p> <p>3. Дослідження драматургічна проблематики повоєнних років у п'єсах видатних драматургів</p>	5, 17, 19, 25	10
Разом			30

10. ПИТАННЯ ДО СЕМЕСТРОВОГО ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ТЕСТУВАННЯ

Складава «Історія світового театру»

1. Виникнення театру.
2. Організаційні принципи античного театру:
архітектура, сцена, вистава, актор.
3. Жанри середньовічного театру.
4. Національні особливості ренесансного театру в країнах Європи.
5. Школа класицизму, її нормативний характер.

6. Драматургія епохи Просвітництва.
7. Театр ХІХ ст.: акторське мистецтво.
8. Ключові напрямки розвитку театру та драматургії другої половини ХІХ ст.
9. Принципи постановочної режисури провідних європейських режисерів.
10. Явище політичного театру. Драматургія і театр у США.
11. Театр кінця ХХ – початку ХХІ ст.: творчість провідних режисерів.
12. Експерименти та пошуки сучасного театру.

Складова «Історія українського театру»

1. Театральні елементи в іграх та обрядах. Мистецтва сценографії у фольклорних прототеатральних дійствах. Культура скоморошества
2. Особливості феномену українського бароко: містерії, ярмаркові вистави, інтермедії, фарс, балаган. Явище вертепу в системі шкільного театру
3. Виникнення і розповсюдження кріпацького театру, його соціальні, економічні, естетичні та художні особливості.
4. Українська драматургія початку ХІХ ст.: творчість І. Котляревського, Г. Квітки-Основ'яненка, М. Костомарова. Перші аматорські трупи (видатні актори, антрепренери).
5. Формування професійного театру в Україні. Видатні діячі «театру корифеїв»
6. Особливості розвитку української театральної культури на Заході України другої половини ХІХ ст.
7. Полістилістичність української драматургії п.ХХ ст. Творчість Лесі Українки, Олександра Олеса, Івана Франка, Гната Хоткевича, Володимира Винниченка
8. Сценічне мистецтво початку ХХ ст., театральна діяльність М. К. Садовського, І. Мар'яненка, Г. Гаєвського, М. Вороного, Ол. Загарова, П. Саксаганського, Г. Юри.
9. Західноукраїнські театральні колективи: етапи розвитку, найвидатніші діячі.
10. Специфіка діяльності «Молодого театру». Лесь Курбас – реформат українського театального мистецтва.
11. Український драматичний театр періоду 1917-1920 рр. Творчі колективи, видатні актори.
12. Акторське мистецтво і театральна освіта початку ХХ ст.
13. Українська драматургія 20-х-30-х рр. Організація та діяльність нових стаціонарних театрів. Явище політичного театру.
14. Метод соцреалізму. «Теорія безконфліктності». Основні теми драматургії: творчість О. Корнійчука, Л. Дмитренка, І. Кочерги, М. Зарудного, О. Коломійця.
15. «Хрущовська відлига» і театральний процес в Україні. Застійні явища 1970-х рр.
16. Полістилістичність пошуків молодого сучасної режисури. «Нова драма» і документальний театр. Перспективи розвитку вітчизняного театру на прикладах сучасних незалежних («ДАХ», «Мізантроп», «Прекрасні квіти» тощо) та державних театральних колективів

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

До складової «Історії світового театру»

Обов'язкова

1. Баканурський А., Корнієнко В. Театральньо-драматичний словник ХХ століття. Київ : Знання України, 2009. 319 с.
2. Варнеке Б. В. Античний театр. Начерки з історії театру / за ред. П. Руліна. Вип. 1. Харків; Київ : Держ. вид-во України, 1929. 164 с. URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=9688>
3. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. посіб. / М-во культури України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2014. 142 с.
4. Дмитрова Л. З історії всесвітнього театру: підручна книга. Вип. 1 / за ред. й з вступ. увагами проф. О. Білецького. [Факс. вид. 1929 р.]. [Київ] : Держвидав України, [2017]. 469 [4] с.
5. Дятчук В. В., Барабан Л. І. Український тлумачний словник театральної лексики. Київ : Просвіта, 2002. 150 с.
6. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Вінквіста, В. Тейлора; наук. ред. пер. О. Шевченко; пер. з англ. В. Шовкун. Київ : Основи, 2003. 503с.
7. Клековкін О. Ю. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів. Київ : ДІТМ ім. І. М. Карпенка-Карого, 2001. 256 с.
8. Клековкін О. Ю. THEATRICA. Старовинний театр у Європі від початків до кінця ХVІІІ століття : лексикон. Київ : АртЕк, 2009. 568 с.
9. Клековкін О. Дискурс про театр : історіогр. словничок. Київ : Арт Економі, 2016. 136 с.
10. Клековкін О. Морфологія театру. До історії термінів / Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. Київ : АртЕк, 2017. 336 с.
11. Клековкін О. Ю. Історіографія театру. Напрями. Школи. Методи. Постаті: навч. посіб. Київ : АртЕк, 2017. 335 с. Клековкін О. Про часи, коли «театр іще й не починався...» і про те, коли народилося сучасне «мистецтво» / Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. Київ: АртЕк, 2017. 238 с.
12. Корнієнко Н. Запрошення до хаосу. Театр (художня культура) і синергетика. Спроба нелінійності: монографія / НЦТМ ім. Л. Курбаса. Київ, 2008. 246 с.
13. Мистецтвознавство ХХ століття : хрестоматія-довідник [театральне мистецтво] / кол. авт. : А. Баканурський та ін.; упоряд. : А. Білик, С. Думасенко. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 424 с.
14. Паві П. Словник театру / пер. М. Якуб'як. Львів, 2006. 646 с.
15. Словник театрознавчих термінів і понять / уклад.: І. Савченко І. Ліпницька. Київ, 2021. 144 с.
16. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія. Київ : НАКККіМ, 2012. 320 с. : іл.
17. Театральне мистецтво // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.- уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007.

Додаткова

1. Андреева О. Театральні традиції: з минулого – в майбутнє // Театр. 2009. № 1. С. 16–18.
2. Бальме Крістофер Вступ до театрознавства. Львів, 2008. С. 24–26.
3. Богатирьов В. Сценографічний образ вистави: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Рівне, 2016. 212 с.
4. Брук Пітер. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр / перекл. з англ. Я. Винницької та О. Матвієнко, післямова Б. Козака. Львів, 2005. 192 с.
5. Гротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер / переднє слово та упор. Б. Козак. Львів: «Літопис», 1999. 185 с.
6. Клековкін О. Ю. Театр при столику. Методологія театрознавства : подорож. щоденник / Нац. акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. Київ : Фенікс, 2013. 428 с.
7. Клековкін О. Ю. Homo simultane : нарис про людину та її перфоманси, скоєні і нескоєні, як у театрі, так і поза його межами. Київ : Арт Економі, 2015. 143.
8. Корнієнко В. В. Теорія та практика французького театрального мистецтва ХХ століття : навч. посіб. / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ : НАКККіМ, 2013. 223 с.
9. Корнієнко Н. М. Нелінійне театро(мистецтво)знавство: постнекласичний ландшафт. Від Фауста до Протея : монографія. Київ : Альтерпрес, 2013. 263 с.
10. Левченко О. Г. Театр у системі філософської антропології : монографія. Київ : НЦТМ ім. Леся Курбаса, 2012. 289 с.
11. Наконечна О. В. Детермінанти створення і втілення сценічного образу в театральному мистецтві: монографія. Одеса: Астропринт, 2006. 248 с.7
12. Стайн Дж. Л. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці : пер. з англ. Кн. 2. Символізм, сюрреалізм і абсурд. Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2003. 271 с. : іл.
13. Станіславська К. І. Театралізація цирку та циркізація театру як феномен сучасної культури // Мистецтвознавчі записки : [зб. наук. пр.] / М-во культури і туризму України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; [редкол.: Шульгіна В. Д. та ін.]. Київ, 2011. Вип. 20. С. 153–159.
14. Театр: пространство, тело, диалог : исследования в современном мире: [пер. с пол.] / [авт.: Мариуш Бартосяк и др. ; под ред. М. Голачинской, И. Гушпита ; пер. с пол. М. Григорьева]. Харьков : Гуманитар. Центр, 2017. 310 с.

**До складової «Історії українського театру»
Обов'язкова**

1. Антонович Д. Триста років українського театру. 1619–1919. Львів: Національний університет ім. І. Франка. 2001. 273 с.
2. Веселовська Г. Театральні перехрестя Києва 1900 – 1910-х рр. (Київ. театральний модернізм). Київ: ІМФЕ ім. М. Рильського, 2007. 315 с
3. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. посіб. Київ : НАКККіМ, 2014. 142 с.
4. Гайдабура В. Театр захований в архівах. Київ, 1998. 221 с.
5. Гайдабура В. Сценічне мистецтво в Україні періоду німецько-фашистської окупації (1941-1944) // Український театр ХХ століття : монографія / редкол. : Н. Корнієнко [та ін.]. Київ : ЛДЛ, 2003. С. 321–341.
6. Гринишина М. Театр української драматургії. Сучасна та класична українська п'єса на сценах театрів у 1930-х рр. Київ, 2006. 300 с.
7. Гринишина М. Театральна культура рубежу ХІХ-ХХ століть : реалізм, диску. Київ, 2013. 346 с.
8. Захаревич М. Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка у динаміці соціокультурних перетворень 1920–2001 років. Київ, 2016. 320 с.
9. Клековкін О. THEATRICA : Лексикон [Текст] / Ін-т проблем сучас. мистецтва НАМ України. Київ : Фенікс, 2012. 800 с.
10. Клековкін О. Історіографія театру: Напрями. Школи. Методи. Постаті: навч. посіб. / Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. Київ: АртЕк, 2017. 336 с.
11. Корнієнко Н. Український театр у переддень третього тисячоліття. Пошук (Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз). Київ, 2000. 160 с.
12. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський; ред. М. Москаленко. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001, 917 с
13. Курбасівські читання : наук. вісник. № 2 : До 120-річчя від дня народження Леся Курбаса: історія, теорія, критика / Нац. центр тетрального мистецтва ім. Л. Курбаса. Київ : НЦТМ ім. Л. Курбаса, 2007. 285 с.
14. Липківська Г.К. Драматичний театр України новітньої доби (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) : Довідково-аналітичні матеріали до колективних монографій «Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ ст.» та «Театральне мистецтво України ХХ століття: антологія вистав». Наукове видання. Київ, 2011. 48 с.
15. Лужницький Г. Український театр. Наукові праці, статті рецензії: зб. пр. Львів, 2004. Т. 1. Наукові праці. 344 с.
16. Лужницький Г. Український театр. Наукові праці, статті рецензії: зб. пр. Львів, 2004. Т. 2. Статті, рецензії. 360 с.
17. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент. Київ : Мистецтво, 2021. 431 с. : іл.

18. Молодий театр: генеза, завдання, шляхи : [статті, спогади, матеріали] / упоряд. М. Г. Лабінський. Київ : Мистецтво, 1991. 316 с., [200] арк. іл.
19. Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття / Ін-т проблем сучасн. мистецтва Академії мистецтв України; редкол.: В. Сидоренко (голова) та ін. Київ: Інтертехнологія, 2006. 1054 с.: іл.
20. Новиков А. Слобожанський драматичний театр : нариси історії : до 210-річчя постійного громад. театру в Харкові [ХДПУ ім. Г. С. Сковороди]. Харків : ХДПУ, 2002. 108 с. : іл., портр.
21. Пилипчук Р. Історія українського театру (від витоків до кінця ХІХ ст.) / Ростислав Пилипчук ; Олександр Клековкін (передмова) ; [упорядкув., підгот. текстів до друку: Мирослава Циганик, Роман Лаврентій]. Львів, 2019.
22. Софронова Л. Старовинний український театр. Львів, 2004. 336 с.
23. Тобілевич С. Корифеї українського театру. Київ, 2009. 540 с
24. Український театр ХХ століття / ред. кол.: Н. Корнієнко та ін. Київ: ЛДЛ, 2003– 512с.
25. Фіалко В. Театр України другої половини ХХ століття : образна лексика Київ. ВД «Антиквар», 2016. 427 с.
26. Чарнецький С. Історія українського театру в Галичині. Нариси, статті, матеріали, світлини. Львів: Літопис, 2014. 584 с.

Додаткова

1. Веселовська Г. Український театральний авангард. Київ: Фенікс, 2010. 368 с.
2. Веселовська Г. Кріпацький театр в Україні // Український театр. 1998. №1.
3. Клековкін О. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів. Київ, 2001. 256 с.
4. Малютіна Н. П. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ ст. : навч. посіб. Київ: Либідь, 2008.
5. Матеріали до історії українського театру. Від витоків до початку ХХ ст. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2016. 280 с.
6. Новиков А. О. Марко Кропивницький і Харківщина : розвідки, гіпотези, документи. Харків : Майдан, 2000. 183 с.
7. Станішевський Ю. Український театр кінця ХІХ – початку ХХ століть: проблеми синтетичної природи і становлення національного режисерського мистецтва // Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття / Ін-т проблем сучасн. мистецтва Академії мистецтв України ; редкол. : В. Сидоренко (голова) та ін. Київ : Інтертехнологія, 2006. С. 11–82.
8. Український театр ХХ століття : антологія вистав / за заг. ред. др-а мистецтвозн. М. Гринишиної ; [Ін-т проблем суч. мистец. НАН України]. Київ : Фенікс, 2012.
9. Український театр: шлях до себе. Здобутки. Виклики. Проблеми_/

за ред. С. Васильєва. Київ: КЖД «Софія», 2008. 145 с.

10. Фелющенко І. Український театр в епоху постмодернізму // Південний архів : зб. наук. пр / М-во освіти і науки України, Херсонський держ. пед. ун-т. Херсон : Вид-во ХДУ, 2008. Вип. 41. С. 89–92.

Інформаційні ресурси Інтернет

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського

URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка

URL: <https://korolenko.kharkov.com/>

Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека

URL: <http://mtlib.org.ua/>

Бібліотека Харківської державної академії культури

URL: <http://lib-hdak.in.ua/>

Український театральний простір

URL: <http://www.atheatre.com.ua/>.

Національний Центр театального мистецтва ім. Леся Курбаса

URL: <https://www.kurbas.org.ua/>

Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України

URL: <https://mari.kyiv.ua>

Журнал «Український театр».

URL: https://www.facebook.com/ukrainiantheatermag/?locale=uk_UA